

1211
การวิเคราะห์เพลงไทยสมัยนิยมแนวรีดค

นายลำเนา เอี่ยมสะอาด

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาการสื่อสารมวลชน

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2539

ISBN 974-634-264-9

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

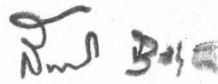
AN ANALYSIS OF THAI POPULAR SONGS IN ROCK STYLE

Mr. Lamnao Eamsa-ard

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of The Requirements
for the Degree of Master of Arts
Department of Mass Communication
Graduate School
Chulalongkorn University
1996
ISBN 974-634-264-9

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การวิเคราะห์เพลงไทยสมัยนิยมแนวรีดค
โดย นาย ลำเนา เอี่ยมสะอาด
ภาควิชา การสื่อสารมวลชน
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.อุบลรัตน์ ศิริยุวศักดิ์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยฉบับนี้เป็นส่วน
หนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

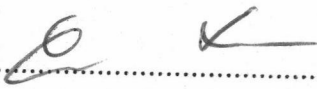

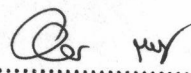
.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

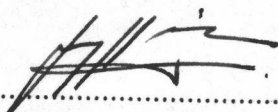
(รองศาสตราจารย์ ดร.สันติ ฤงสุวรรณ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.กาญจนา แก้วเทพ)

.....อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร.อุบลรัตน์ ศิริยุวศักดิ์)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ อวยพร พานิช)

..... กรรมการ
(อาจารย์ มานพ แยมอุทัย)

ตำนาน เอี่ยมสะอาด : การวิเคราะห์เพลงไทยสมัยนิยมแนวร็อก (AN ANALYSIS OF THAI POPULAR SONGS IN ROCK STYLE) อ. ที่ปรึกษา : รศ.ดร. อุบลรัตน์ ศิริยุวศักดิ์ , 235 หน้า ISBN 974-634-264-9

เพลงไทยสมัยนิยมแนวร็อกจัดเป็นวัฒนธรรมประชานิยมอย่างหนึ่งที่เผยแพร่สาระ และความบันเทิงไปสู่ผู้รับสารในสังคมไทยโดยผ่านทางสื่อมวลชน เพลงร็อกเป็นสื่อที่มีอิทธิพลต่อความนึกคิด ทัศนคติ และค่านิยมของผู้รับที่เป็นวัยรุ่นในยุคปัจจุบันเป็นอย่างมาก

จุดมุ่งหมายของการวิจัยครั้งนี้ เพื่อศึกษาประวัติความเป็นมา รูปแบบ และเนื้อหาของเพลง และเพื่อทราบถึงอุดมการณ์ ที่ถูกนำเสนอในเพลงไทยสมัยนิยมแนวร็อก โดยมีข้อสันนิษฐานว่า เพลงไทยสมัยนิยมแนวร็อกมุ่งเสนอความแปลกใหม่ เพื่อหนีความจำเจที่มีอยู่ในเพลงไทยสมัยนิยมทั่วไป และนำเสนออุดมการณ์ต่อต้านอุดมการณ์หลักของสังคม โดยใช้กรอบความคิดเกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของดนตรีร็อกในต่างประเทศ และแนวคิดเกี่ยวกับอุดมการณ์ของสื่อมวลชน การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลจากการฟังเทปเพลงไทยสมัยนิยมแนวร็อกที่ออกจำหน่ายตั้งแต่พ.ศ. 2526 - 2538 จำนวน 50 ชุด

ผลการศึกษาพบว่าเพลงไทยสมัยนิยมแนวร็อกได้รับอิทธิพลจากเพลงร็อกของสหรัฐอเมริกา และอังกฤษ เพลงร็อกเข้ามาสู่สังคมไทยพร้อมกับการตั้งฐานทัพสหรัฐในไทย และภายหลังได้ขยายตัวอย่างรวดเร็วจนกลายเป็นเพลงไทยสมัยนิยมแขนงหนึ่ง เพลงร็อกของไทยมีรูปแบบดนตรีที่หนักแน่น รุนแรง เสียงคังและมีท่วงทำนองดนตรี และคำร้องที่เร้าอารมณ์ความรู้สึกมากกว่าเพลงไทยสมัยนิยมประเภทอื่นๆ อีกทั้งเนื้อหาของเพลงก็ไม่ได้จำกัดอยู่แต่เรื่องของความรักแต่อย่างเดียว แต่มีเรื่องราวต่างๆ ที่สะท้อนถึงเรื่องราวในสังคมอย่างหลากหลาย อุดมการณ์ที่ถูกนำเสนอในเพลงเป็นอุดมการณ์ที่ต่อต้านสังคมโดยใช้รูปแบบดนตรีที่รุนแรง และแข็งกร้าว ส่วนอุดมการณ์ที่นำเสนอผ่านทางเนื้อร้องนั้น ได้รับเอาแนวคิดและค่านิยมต่างๆ ในสังคมไทยเข้าไปด้วย จึงไม่ได้ต่อต้านอุดมการณ์หลักของสังคมอย่างรุนแรง แต่เป็นการเสนอทางเลือกใหม่ให้กับสังคม

ภาควิชา การสื่อสารมวลชน
สาขาวิชา การสื่อสารมวลชน
ปีการศึกษา ๒๕๓๘

ลายมือชื่อนิติคน
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

C550183 . MAJOR MASS COMMUNICATION

KEY WORD: : ROCK / THAI POPULAR SONGS / OPPOSITION IDEOLOGY
LAMNAO EAMSA-ARD : AN ANALYSIS OF THAI POPULAR SONGS
IN ROCK STYLE. THESIS ADVISOR : ASSO.PROF.UBONRAT
SIRIYUVASAK , Ph.D. 235 pp.ISBN 974-634-264-9

The Thai popular rock music is a style of popular culture which provides essence and entertainment through mass media to audience in Thai society. Rock music has a great deal of influences on the thinking, attitudes, and values of young audiences nowadays.

The purpose of this research is to study the history, the style and the content of rock music, in order to understand the ideology in the songs. The assumptions of the research is that rock is aimed to present the creative music style, different from other kinds of popular music and to express the opposition ideology. The study is a content analysis of Thai rock music produced between 1983 - 1995. The samples are consisted of 50 cassettes on 4 types of rock music. They are 1) Progressive Rock 2) Heavy Metal Rock 3) Country Rock 4) Pop Rock.

The study shows that Thai popular rock music is influenced by American and English rock music which has spread through Thai society during 1960's, a period when American bases were established in Thailand. Rock music was adapted into Thai popular music, with strong and aggressive melody and words, which could stimulate the audience's emotion more effectively than other styles. The content of Rock music concerns not only love affairs but also social events. The ideology in the music is oppositional, by means of strong and aggressive style. The ideology in the words includes the thinking and values of the society, not resisting the dominant ideology, but presenting the alternative ideology.

ภาควิชา การสื่อสารมวลชน

สาขาวิชา การสื่อสารมวลชน

ปีการศึกษา ๒๕๓๘

ลายมือชื่อนิติศ

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

กิตติกรรมประกาศ

แรงบันดาลใจที่ทำให้เกิดงานวิจัยชิ้นนี้ขึ้นมา ก็คือการได้ฟังเพลงร็อคและได้ฟังคำวิจารณ์เพลงร็อคทั้งในแง่บวกและแง่ลบ ขอขอบคุณศิลปินร็อคผู้ล่วงลับ และที่ยังมีชีวิตอยู่ ที่ได้ สร้างสรรค์ผลงานเพลงร็อค ด้วยความคิดที่เป็นอิสระปราศจากการครอบงำใดๆ

การทำงานชิ้นนี้สำเร็จลงได้ก็ด้วยคำแนะนำสั่งสอน การกระตุ้นเตือน และการให้กำลังใจอย่างไม่ลดละของ อาจารย์ที่ปรึกษาคือ รศ. ดร. อุบลรัตน์ ศิริยุวศักดิ์ และการเสนอแนะให้งานนี้เข้ารูปเข้ารอยของงานวิจัย โดยคณะกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์ อันประกอบด้วย รศ. ดร. กาญจนา แก้วเทพ รศ. อวยพร พานิช และ อ. มานพ แยมอุทัย ขอขอบพระคุณกรรมการทุกท่านเป็นอย่างสูง

ที่สำคัญที่สุด ขอกราบขอบพระคุณ บิดาและมารดา ที่ได้มอบมรดกอันล้ำค่าคือ การส่งเสริมให้ลูกได้ศึกษาถึงชั้นมหาวิทยาลัย และสุดท้ายบุคคลที่จะขาดเสียไม่ได้เลยคือ คุณปดมา เขี่ยมสอาด ผู้ที่เป็นเพื่อนชีวิต คู่ทุกข์คู่ยาก ที่ได้ให้ความช่วยเหลือทุกๆ อย่าง ทั้ง กำลังกาย และกำลังใจ ตลอดระยะเวลาที่ทำวิจัยอย่างเสมอต้นเสมอปลาย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
บทที่	
1. บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	5
ขอบเขตของการวิจัย	5
นิยามศัพท์.....	6
ข้อสันนิษฐานเบื้องต้น.....	9
2. แนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	10
แนวคิดทางด้านดนตรี.....	10
แนวคิดด้านนิเทศศาสตร์.....	12
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	18
3. ระเบียบวิธีวิจัย.....	24
แหล่งข้อมูล.....	24
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	27
ระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	28
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	28
การนำเสนอข้อมูล.....	30
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	31
4. ประวัติความเป็นมาของดนตรีร็อกในต่างประเทศ.....	32
ดนตรีร็อกในสหรัฐและยุโรป.....	32

5. ประวัติดนตรีร็อคในประเทศไทย.....	60
6. เนื้อหาและรูปแบบของเพลงแนวร็อคไทย.....	87
หลักเกณฑ์การจำแนกประเภทเพลงแนวร็อคไทย	87
รายชื่อเพลงที่คัดเลือกมาทำการวิจัย.....	93
การจำแนกข้อมูลรูปแบบดนตรีและคำร้อง.....	96
การจำแนกข้อมูลเนื้อหาคำร้อง	113
7. การวิเคราะห์ความหมายของเพลงไทยสมัยนิยมแนวร็อค.....	127
8. การวิเคราะห์อุดมการณ์ของเพลงไทยสมัยนิยมแนวร็อค.....	198
9. บทสรุปและอภิปรายผล.....	206
รายการอ้างอิง.....	214
ภาคผนวก ก. ภาพปกเทปเพลงแนวร็อคไทย	218
ภาคผนวก ข. อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ที่ใช้กับกีตาร์ไฟฟ้า	231
ประวัติผู้เขียน.....	235